

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кукоби Анатолія Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини четвертої статті 22 Закону України „Про правовий режим земель охоронних зон об’єктів магістральних трубопроводів“

Київ
8 липня 2026 року
№ 174-1(I)/2026

Справа № 3-135/2026(298/26)

Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Філюка Петра Тодосьовича – головуєчого,
Кичуна Віктора Івановича – доповідача,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кукоби Анатолія Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини четвертої статті 22 Закону України „Про правовий режим земель охоронних зон об’єктів магістральних трубопроводів“ від 17 лютого 2011 року № 3041–VI (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 37, ст. 371) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Кичуна В.І. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Кукоба А.В. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність частині першій статті 8, статті 21, частинам першій, четвертій статті 41 Конституції України (конституційність) частину четверту

статті 22 Закону України „Про правовий режим земель охоронних зон об’єктів магістральних трубопроводів“ від 17 лютого 2011 року № 3041–VI зі змінами (далі – Закон) у частині, в якій вона „застосовується судами, як підстава для покладення обов’язку із забезпечення демонтажу об’єкта нерухомості на особу, яка є власником земельної ділянки, але не є забудовником розташованого на ній об’єкта“.

Згідно з частиною четвертою статті 22 Закону „до особливих обмежень, що діють у межах охоронних зон об’єктів магістральних газопроводів, етиленопроводів, належить заборона:

будувати житлові будинки, виробничі чи інші будівлі та споруди, громадські будівлі, за виключенням розміщення електрогенеруючих установок та пов’язаних з ними газових та електричних мереж, вузлів обліку, іншого пов’язаного обладнання за рішенням Кабінету Міністрів України та/або рішенням суб’єкта управління об’єктами державної власності, що використовуються у процесі провадження діяльності з транспортування природного газу, реконструкції, модернізації, капітального ремонту, технічного переоснащення, виконання інших видів будівельних та ремонтних робіт щодо існуючих на момент набрання чинності цим Законом котельних, нежитлових сільськогосподарських будівель, у тому числі нежитлових приміщень, споруд комплексів тепличних господарств;

розміщувати автозаправні та автогазозаправні станції і склади пально-мастильних матеріалів;

будувати гаражі та автостоянки, дачні і садові будинки та господарські споруди;

будувати автомобільні дороги та залізничні колії, що проходять паралельно до магістрального газопроводу, крім випадків спорудження відомчих технологічних доріг підприємств магістральних газопроводів;

влаштовувати звалища, виливати розчини кислот, солей та лугів, а також інших речовин, що спричиняють корозію;

розміщувати спортивні майданчики (крім спортивних майданчиків (полів) та фізкультурно-оздоровчих споруд для занять спортом на відкритому повітрі,

які мають ґрунтово-трав'яне покриття та не передбачають побудови капітальних будівель і зон для глядачів), стадіони, ринки, зупинки громадського транспорту, організовувати заходи, пов'язані з масовим скупченням людей;

будувати огорожі для відокремлення земельних ділянок приватної власності, лісових ділянок, садів, виноградників тощо;

зберігати сіно та соломку, розбивати польові стани і табори для худоби, розміщувати пересувні та стаціонарні пасіки;

висаджувати багаторічні насадження;

облаштовувати цвинтарі, скотомогильники;

переорювати (руйнувати) під'їзні шляхи та відомчі технологічні дороги до магістральних газопроводів;

розводити вогонь і розміщувати відкриті або закриті джерела вогню“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Кукоба А.В. 28 вересня 2023 року набув право власності на земельну ділянку з кадастровим номером 3220882600:04:002:1203 площею 0,1 гектара з цільовим призначенням для ведення індивідуального садівництва. На момент набуття ним права власності на зазначену земельну ділянку на ній уже були розташовані господарський будинок та огорожа, збудовані у 2016 році попереднім власником земельної ділянки Сушком Д.В.

Товариство з обмеженою відповідальністю „Оператор газотранспортної системи України“ (далі – Товариство) для забезпечення безпечної експлуатації газорозподільної станції „Осокорки-1“ звернулось до суду з позовом до Кукоби А.В., Сушка Д.В. про усунення перешкоди в користуванні цією газорозподільною станцією та вирішення питання демонтування господарського будинку й огорожі, побудованих в її охоронній зоні.

Київський апеляційний суд постановою від 23 грудня 2025 року зобов'язав Кукобу А.В. та Сушка Д.В. усунути загрозу газорозподільній станції „Осокорки-1“ через демонтаж господарського будинку й огорожі.

Колегія суддів Другої судової палати Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду ухвалою від 20 лютого 2026 року відмовила у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Кукоби А.В. на підставі пункту 2 частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України.

Автор клопотання вважає, що застосування частини четвертої статті 22 Закону „у спосіб, що породжує юридично неможливе зобов’язання, є свавіллям, несумісним з принципом верховенства права“, а покладання на нього обов’язку „усунути наслідки дій іншої особи <...> є порушенням принципу індивідуальної відповідальності та статті 21 Конституції України“.

На підтвердження своєї позиції Кукоба А.В. посилається на окремі приписи Конституції України, Закону, Цивільного процесуального кодексу України, Кримінального кодексу України, на практику Європейського суду з прав людини, а також на судові рішення в його справі.

3. Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України, вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, керується таким.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Основним Законом України прав людини, на думку суб’єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Аналіз змісту конституційної скарги дає підстави для висновку, що Кукоба А.В., твердячи про невідповідність Конституції України частини четвертої статті 22 Закону, фактично висловлює незгоду із судовими рішеннями в його справі, що не можна вважати обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних положень Закону.

Отже, автор клопотання не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 8, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кукоби Анатолія Васильовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини четвертої статті 22 Закону України „Про правовий режим земель охоронних зон об’єктів магістральних трубопроводів“ від 17 лютого 2011 року № 3041–VI зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**